

Muhulane

MUHU VALD 30
www.muhu.ee

Nr 1 (362)

Jaanuar 2020 (näärikuu)

Muhu leht

Peretoomingud Muhu vallas 2019. a

Pikk pühadeaeg on möödas ja oleme sukeldunud oma tööde ja tegemistega argipäeva.

Tunneme heameelt, et oleme suutnud oma rahvaarvu säilitada. Eelmise aasta alguses peale aadressandmete korrastamist oli elanike arv 1927. 1. jaanuari 2020. a seisuga on Muhu vallas elanikke 1931, neist 1030 meest ja 901 naist. Ka sündide arvu üle võime ainult rõõmu tunda. Eelmisel aastal sündis Muhu valda 18 last. Samapalju lapsi sündis viimati 2013. a. Viis last on tänaseks päevaks meie registrist lahkunud. Õnne saame soovida Brigitte, Iida, Annabeli, Kassandra, Saskia, Noora ja Liise peredele tütre sünni puhul ning Hugo, Joeli, Johannese, Harri, Aleksi ja Martini peredele poja sünni puhul.

2019. a lahkus meie seast 31 muhulast. See arv on püsinud viimastel aastatel samal tasemel. Lahkusid ka kaks kõige eakamat naist: 102- ja 98-aastane. Muhu valda saabus 104 inimest ja siit asus mujale elama 86 nimest. Vallasiseselt täpsustas oma elukohta 29 isikut. Hetkel on meie kõige eakamad naised sündinud 1922. aastal ja vanim mees sündinud 1923. aastal.

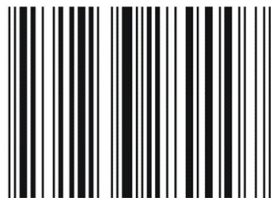
Ajaratas aina veereb
uusi aastaringe loob....

Soovin teile töökat ja turvalist
alanud aastat!

Heiske Tuul

Sekretär-registripidaja

ISSN 1736-289X

9 771736 289007

Kandidaatide esitamine Muhu valla preemiatele

Muhu Vallavalitsus ja Muhu Vallavolikogu ootavad **1. veebruariks 2020. a** ettepanekuid Muhu valla 2019. aasta haridus-, kultuuri- ja spordipreemia ning „Aasta tegu 2019“ väljakuulutamiseks. Ettepanekud palume esitada Muhu valla kantseleisse aadressil Vallamaja, Liiva küla, Muhu vald, Saare maakond 94701 või e-postiga vald@muhu.ee

Preemiad antakse üle Eesti Vabariigi 102. aastapäeva pidulikul aktusel. Jääme ootama aktiivset osavõttu!

Muhulane on 30-aastane

Muhu lehel on ümar sünnipäev - palju õnne meile kõigile! Õieti saame rääkida sünni kuust, nii et pidulik päismisk on juba igati omal kohal. Sest just algas Muhu valla juubeliaasta. *Muhulane* on aidanud meie valla elu organiseerida ja kajastada niisiis kolm aastakümnet, tänase numbriga astume seega neljandasse kümnendisse. *Muhulase* kutsus ellu ajakirjanik **Vassili Auväärt** (1928–2012), kes toimetas infolehte 2004. aasta lõpuni (kokku 15 aastakäiku) ning tegi sealt peale agarasti kaastööd peaaegu oma lahkumiseni välja. 2005. aasta alguses võtsin *Muhulase* toimetamise üle - saadud kausta vahel leidub muides senini trükkimata luuletusi jm „juuretist“. Vassa ütles mulle, et ma pean Muhu lehte toimetama ikka vähemalt 15 aastat - nüüd on seegi väike tööjuubel kätte jõudnud. Mõni sõna siinkohal päris esimesest numbrist.

Jaanuaris 1990 ilmus Muhu külanõukogu (vallavalitsuse) infoleht nr 1. Esiküljel pilt Muhu külanõukogu (volikogu) 15 rahvasaadikust, kes hakkasid taastama Muhu valda.

Loe lk 7.

Teest ja inimestest mõeldes

Olen ikka mõelnud: inimene väsib, tee ei väsi. Ja ta aitab meil saada teeliseks.

On otseteid, kurvidega teid. Ning kui valid, siis kas otse, vasakule või paremale.

Teed on siledad, künklikud, kividega kaetud. Kitsad, laiad. Ja teedel on õnnestumisi või ebaõnnestumisi. Saatus määrab meile elutee...

Tee määrab selle, palju me suudame. Kui inimene väsib, siis istub ta teepervele puhkama ja jätkab oma teed. Ja nii ongi meie teed elus väga erinevad.

Mõelgem nendele... Tähtis on minna lõpuni!

Enda Naaber

Pildil: „Tee“, gvašš, 1979,
Enda Naaber.
Leo Nipsusti repro

16. detsembril sündis Mari-Liis ja Madis Rehepapp'i perre poeg **Martin** Rehepapp.

23. detsembril sündis Tuuli Sooäär-Säde ja Kalev Säde perre poeg **Hans Villem** Säde.

Volikogu 19. detsembri istungi päevakorrast

- Muhu valla 2020. a eelarve 1. lugemine,
- Sildfinantseerimiseks laenu võtmine,
- Muhu valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2. lugemine ja kinnitamine,
- Jäätmekava koostamise algatamine,
- Kinnistu koormamine isikliku kasutusõigusega (Elektrilevi OÜ - Seanina tee),
- Lasteaiaõpetaja töötasu alammäära kinnitamine,
- Revisjonikomisjoni 2020. a tööplaani kinnitamine,
- Jõulupremia maksmine,
- Info.

V omavalitsuspäev

toimub 2020. aastal 17.–18. septembril Muhus ja Kuressaares, teavitas 3. detsembri Saarte Hääl. Esimene omavalitsuspäev toimus 4. oktoobril 2016 riigikogu konverentsikeskuses (tähistati 150 aasta möödumist Eesti avaliku halduse loomisest). Teine omavalitsuspäev toimus samuti Tallinnas, järgmised kaks aga Narvas ja Pärnus. Tänavu täitub 30 aastat, kui Muhu vald ja Kuressaare linn said 1990. aastal esimestena Eestis omavalitsusüksuse õigused.

Smuuli proosakogumik "Hea meremeeste hoidja" on ärgitanud Enda Naaberi mõttele rajada Kuivastu sadama lähedale mälestusmärk kõigile Muhu meremeestele ja rannakaluritele. Vt lähemalt 6. jaanuari Meie Maa.

Vallavalitsuse istungitelt

11. detsember
Kinnitati Muhu Põhikooli hoolekogu koosseis järgmiseks kolmeks aastaks (Maarja Kumpas, Indrek Vallau, Siret Jõelet, Imre Luht, Henry Härm, Riin Jürgenson, Liinu Tuust).

Väljastati projekteerimistingimused Pallasmaa k Õiska mü üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks.

Otsustati tühistada Muhu Vallavalitsuse 25.10.2019 korralduse nr 277 alusel väljastatud projekteerimistingimused ning väljastada uued Kuivastu k Paju mü suvemaja ehitusprojekti koostamiseks kaalutlusotsuses esitatud tingimustel.

Väljastati ehitusluba:

- Suuremõisa k Ränga mü puurkaevu rajamiseks,
- Võlla k Jüri mü puurkaevu rajamiseks,
- Laheküla Rehe mü suvila püstitamiseks,
- Hellamaa k Tamme mü üksikelamu püstitamiseks.

Väljastati kasutusluba:

- Rinsi k Pähkli-Saadu mü rajatud reoveepuhastile,

- Liiva k Kiriku 1 mü ümberehitatud pastoraadihoonele.

Otsustati jagada:

- Võiküla Uuelu kü: Uuelu ja Metsaelu (mõlemad mtm-d),

- Kuivastu k Aasa mü (katastritunnus 47801:008:0497): Maru ja Aasa (mtm-d),

- Kuivastu k Aasa mü (kt 47801:008:0498): Kiviselja ja Aasa (mtm-d).

Muudeti Hellamaa k Salu ja Saluaia kü-te piire (mtm-d).

Otsustati seada sundvaldus avalikes huvides vajaliku tehnovõrgu talumiskohustuse kehtestamiseks Elektrilevi OÜ kasuks 0,4 kV pingega maakaabelliini ehitamiseks:

- Rootsivere k Mihkli kinnistule,
- Kuivastu k Jaanimetsa kinnistule.

Vaadati läbi volikogu eelnõud.

20. detsember

Otsustati toetada laste huvitege-

vust (Sepps OÜ sporditreeningud 1, MTÜ FC Kuressaare Jalgpallikool jalgpallitreeningud 1, MTÜ Orissaare Sport tantsulise võimlemise treeningud 1 ja MTÜ Konn-konn maadlustreeningud 1 laps).

Otsustati maksta toetust Saaremaa Ühisgümnaasiumi kabaree-etenduse korraldamiseks.

Määrati sotsiaalhoolekandelisti hüvitisi.

Eraldati vahendeid reservfondist (jäätmekäitluse, avalike alade, vaba-aja ja spordiürituste, põhikooli ning Hellamaa külakeskuse inventari majanduskuludeks).

Otsustati ajutiselt vabastada korraldatud jäätmeveost Võiküla Saare (1.1.–4.2020 ja 1.11.2020–1.4.2021).

Kooskõlastati puurkaevu asukoht Mäla k Simmu-Mardi mü.

Väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks:

- Lepiku k Nuki mü,
- Pädaste k Reheme mü.

Kehtestati Kantsi k Haaviku kü detailplaneering.

Detailplaneeringu teade

Muhu Vallavalitsus kehtestas 20.12.2019. a korraldusega nr 342 Kantsi küla Haaviku katastriüksuse (47801:007:0905, maatulundusmaa, pindala 9,63 ha) detailplaneeringu. Planeeringu eesmärgiks on päikesepargi ja selle toimimiseks vajalike ehitiste rajamine ning maa sihtotstarbe muutmine osaliselt tootmismaaaks. Planeeringulahendus võimaldab rajada katastriüksusele päikesepaneelide pargi maksimaalse päikesepaneelide aluse pinnaga 25 000 m² ja paneelide kõrgusega 3,5 m. Maaüksusele rajatakse ka päikesepargi teenindamiseks vajalik alajaam.

Kehtestatud detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Muhu Vallavalitsuses ja Muhu valla kodulehel www.muhu.ee/ Detailplaneeringud

Detailplaneeringu kehtestamise korraldusega saab tutvuda Muhu Vallavalitsuses ja aadressil www.muhu.ee/Dokumendiregister

Täiendav teave tel 453 0680, maa@muhu.ee

Muhu Vallavalitsus teavitab detailplaneeringutest valla kodulehel, maakondlikus lehes, valla teadetetahvil ja üldjuhul ka ajalehes Muhulane (kui ilmumissagedus võimaldab). Lisaks on võimalus tellida endale teavitused meilile. Selleks palume saata meililistiga liitumise soov aadressil maa@muhu.ee

Tupenurme ja Üügu maastikukaitsealade kaitse-eeskirjadest kirjutas 13. detsembri Meie Maa. Uus eeskiri lubab Üügu maastikukaitsealal jahti pidada ja kala püüda.

Muhu valla elanikud külade lõikes seisuga 1.1.2020

Aljava	12	Pallasmaa	23
Hellamaa	135	Piiri	36
Igaküla	15	Pädaste	63
Kallaste	96	Päelda	19
Kantsi	22	Päraste	32
Kapi	28	Põitse	42
Kesse	7	Raagma	3
Koguva	43	Rannaküla	20
Kuivastu	63	Raugi	11
Külase	38	Rebaski	7
Laheküla	17	Ridasi	32
Lalli	13	Rinsi	21
Leeskopa	20	Rootsivere	43
Lehtmetsa	35	Rässa	20
Lepiku	24	Simiste	39
Levalõpme	34	Soonda	26
Liiva	168	Suuremõisa	57
Linnuse	94	Tamse	31
Lõetsa	75	Tupenurme	21
Mõega	25	Tusti	9
Mõisaküla	21	Vahtraste	18
Mäla	44	Vanamõisa	39
Nautse	25	Viira	58
Nurme	18	Võiküla	17
Nõmmküla	87	Võlla	36
Oina	9	valla täpsusega 1	
Paenase	39		

KOKKU 1931

Merepäästjate seas tunnustati mullu parimaks **Indrek Aer**, kes olnud Muhu merepääste seltsi liige 2012. aastast ja aitab lahendada merepäästesündmusi, kirjutas 6. detsembri Saarte Hääl. Samast lehest leiab intervjuu **Madis Rehepappiga**, kes on vabatahtliku merepäästjana tegutsenud üheksa aastat.

Sügisene Hõbelusikapidu

Neljapäeval, 7. novembril 2019 korraldati Muhu vallas väikestele muhulastele ja nende

vanematele Hõbelusikapidu. Möödunud sügisel, isadepäeva eel kutsuti kokku lasteaia

saali seitse kõige väiksemat muhulast oma vanematega. Pidulikku päeva aitasid kaunistada Orissaare Muusikakooli õpilased. Suured tänud nende õpetajatele Anne Kannule ja Merilin Nõule. Lasteaia poolt tervitas lapsevanemaid juhataja Reet Hobustkoppel. Vallapoolset õnnitlust ja kingitused andis üle vallavanem Raido Liitmäe. Iga laps sai kingitusteks nimelise hõbelusika, muhumustrilised sünnitunnistuse kaaned, raamatu, emadele lilleõis ja isadele au süüdata lapsenimega küünlal. Fotograaf Andi Roost tegi pere- ja ühispildid.

Väga eriliseks muutis päeva tublide Muhu naiste kingitus, milleks olid kohalike käsitöömeistrite valmistatud imearmsad pisikesed Muhu pätid. Tüdrukutele õrnade roosidega ja poistele mehiste põllulilledega. Väikestele pävakangelastele meisterdasid pätid neli nobedat Muhu noorikut: Piret, Triinu, Alliki ja Tiit. Aitäh teile!

Päev lõppes ühises kohvilauas peotorti ja titeputru süües, mille söömine pidavat jõudu ja jaksu tooma nii lapsele kui emale ja isegi isale. Maitsva pudru eest tänud kooli kokkadele ja peotordi eest tänud Maarja Kumpasele.

Aitäh kõigile abilisetele.

Kaunist ja õnneliku alanud aastat!

Anneli

Pidil vasakult emade süles: Liise Tamm, Hiie Korving, Kassandra Päästel, Nora Pilli ja Saskia Sirgi.

Andi Roost

Jõulukuu ja näärikuu Muhu Muuseumis

Muhu Muuseumis oli aasta 2019 väga tore, tõine ja turistiderohke. Loodame, et uus tuleb vähemalt sama hea või veel paremgi.

Jõulukuul kohtusime Muhu lastega. 9. detsembril kohtusime Muhu Lasteaia lastega. Rääkisime jõlukommetest, mängisime mängu ning meisterdasime kuusele ehteid.

19. detsembril käis muuseumi esindus Muhu Põhikoolis, kus tutvustasime saja aasta taguseid Muhu jõlukombeid ja mängisime jõulumänge – liiad-paardid, vägi-kaigas, jalgpain. Õpilased said maitsta saialeiba. Mitmed väitsid, et see oli kõige parem sai, mida nad üldse söönud on. See oli meie jaoks kõrge tunnustus. Täname siinkohal nii lasteaia- kui kooliperet ning soovime toredat ja tegurohket alanud aastat ning meeldiva koostöö jätkumist.

Detsembri lõpus tehti tihedat uurimistööd. Käis mitu rahvariideuurijat, kes huvitusid kasukatest, pasteldest, pättidest ja siilikutest.

2020. aasta algab muuseumis bussitäie Peterburi turistide lõbus-

Muuseumirahvas õpetab jõulumänge.

Alex Nurmberg

tamisega – lisaks ekskursioonile tutvustame neile jõulu-näärikombeid, laulame eestikeelseid laule ning maitseme Muhu leiba.

Jaauarist digiteerime arhiivikogu, et neid dokumente saaks edaspidi internetis vaadata, osaleme turismi- ja kultuurikoosolekutel Muhus, Saaremaal ja

Tallinnas, kogume ja töötleme materjali uuteks näitusteks. Head alanud aastat kõigile!

Muhu Muuseum on avatud T-L kella 10–17.

Tervitustega,

Siret muuseumist

Murdetekstide võistlus

Murdekeelt käsitles Enda Naaber 10. detsembri Meie Maas, kuulutades ühtlasi välja Saaremaa raamatuklubi murdetekstide võistluse kuni **1. märtsini 2020**. Raamatuklubi annab parimatele välja auhinnad. Tööd saata: Murdevõistlus, Uus tn 38–12, Kuressaare 93814.

Enda Naaber Nipsusti uuest kogumikust “Valguse ja varjude aeg” kirjutas aga 9. detsembri Meie Maa.

.....

LUMI

Oo, lumi. Oo, lumi.
Sa jälle kord tulid.
Puhta vaibana katad maad.
Võib-olla nüüd karugi magada saab.

Sa katad kõik lehed,
need puude ehted,
mida tuuled on puistanud maale.
Sa oled nii ilus,
kuid hinge lööb valu –
ei näe sõitmas ei regesid, saane.

Mul lapsepõlvest praegugi
mees veel
ja vahel ma näen seda unes –
hobused pruuskasid talveteel,
poole koodini sügavas lumes.

Eino Mereäär

Ühe muhulase mured

Olen mures Muhu saare looduse, fauna ja muhu keele e murde pärast.

Tahan küsida: inimesed, Muhu elanikud, miks te olete ükskõiksed? Miks te usute massimeediat, kus pasundatakse ärimiste ja teatud erakondade käsul?

Teen üleskutse: hakake mõtlema oma peaga! Ärge uskuge kõike, mida räägitakse või kirjutatakse!

Põhjus: saan aru, miks on inimesed sellised. See on massidepressioon. Nad lihtsalt kardavad. Kardavad selle pärast, et läbi aegade on meie eivanemaid karmilt koheldud. Ristiusu saabudes sunniti mõõga ja verrega usku vastu võtma, mõisate ajal karistati töölist (isegi kui nende süü oli olematu) peksmise läbi, II ilmasõja eelsed ja järgsed küüditamised, väljasaatmised kodumaalt, mahalaskmised... Seda kõike tehti selleks, et rahvas oleks sõnakuulelik ja alandlik. Kas tõesti on see geenidega kaasa tulnud? Lisaks me kardame oma naabreid ja lähedasi, kes on, käsi püsti, valmis jooksuma meie peale kaebama tühja asja pärast või siis "tema arvas, et..." Aga meie - väriseme!

Ja siis veel: ei tea, mis minust või meist teised arvavad? Suhtum sellesse nii: las arvavad, las ütlevad! Mind ei huvita! Mille võrra nemad minust paremad on? Kas neil on kuus varvast? Ah et haritud? No ja mis siis? Kas neil peale hariduse veel tagatasku midagi on? See ei käi kõigi haritud inimeste kohta. Tilk tõrva...!

Nüüd asja juurde.

Muhu keele murdesõnaraamatusse (Ü. Rehepapp) on kantud sisse hulgi võõrapäraseid sõnu. Need ilmselt satuvad siia suurelt maalt elama asujate käe läbi. Ei tea, kas nalja pärast, kavalusest või...?

Paar näidet: "Muhu Ritol" on reklaam, mis on kirjutatud täiega vigaselt. Algab see sõnaga "ÜTS" ja siis - kas keegi teab, milline toit on munuke? Aga muhulased on rahul: "No ja mis siis!" Põhjendus jälle olemas, nagu võõrkeelsete

reklaamide kohta meie Eestimaal: "aga see on ju reklaam, see peabki vigane olema, siis äratb tähelepanu ja jääb meelde!" Seda küll, aga...

Meile võiks ikka oma kultuuri-pärandiks veel peale vigase muhu murde ja roosit kalosside midagi alles jääda.

Kohanimed. Miks neid ei kirjutata nii, nagu muhulane tegelikult hääldab. Näiteks Üügu pank (Üügu), Tüü (Tüi), Hellamaa (ellamaa), Saadu (Soadu), Atooma (voaaduma) jne.

Samas on meil olemas ka muhupäraseid nimesid: Lõetsa (ei ole Lõotsa!), Mõega (ei ole Mõõga), Viherpuu (ei ole Tünpuu), Võeras (Võõras), Jäe (jää) jne.

Ei saa - kohe kripeldab aastaid hinges. Muhu tulevikumuusika festival Juu Jääb. Keda me häbeneme? Või milles asi? Kõik, kis muhu kjeelt vähegid mõistvad, tjaadvad ju, et sje uo "Juu Jäeb!"

Üigu panga koobas on vanadest aegadest kandnud nime Kitsekoobas. Legend: tuli sellest, et kunagi vanal ajal tõi kits seal koopas seitse talle ilmale. Aga mitte sokk ei kudenud oma toas sokke!

Saarte omapära oli läbi aegade, veel hiljuti ja kohati tänapäevalgi kutsuda kohalikke elanikke talunime järgi. Nüüd on järjest rohkem kuulda, kuidas isegi muhulased kasutavad selleks perekonna nime.

Olen küsinud mõnegi muhulase käest: miks, kas te ei austa üldse enam kohalikku kultuuri. Vastus: oi, ma ei ole sellele mõelnud. Või siis: aga teised ju ütlevad nii. Jah, need ütlevad on "sissetulnud" ehk "ise-akan muhulased". Samuti nagu kasutatakse eesti keeles, nii nüüd ka Muhus selliseid väljendeid, nagu okei, tava, nah..., tsau jne. Tule taevast appi, kas meil sõnu ei jätku? Või on see kadakasakslus?

LOOPEALSED "korda"!

Kes andis sellise küsu? Kas seda peab täitma? Nagu sõja aeg. Käsku peab - ja kohe ja mitmekordselt täitma!

RAHA! Loopealsete maade omanikud on isegi nõus nende sandikopikate eest hävitustööd kaasa aitama. Kadakas, meie ilu ja uhkus, kuulub hävitamisele. Kunagi oli seadus, et kui kadakat raiusid ja vahele jäid, järgnes karistus. Vähe oli neid, kes mõne kadaka maha võtsid ja koju viisid. Nüüd aga toimub massiline hävitamine, ja õigust jääb ülegi veel!

Nägin ja näen praegugi veel, kuidas pöörlevate kettidega suured traktorid peksavad kõik pihuks ja põrmuks. Miski ei jää terveks ega keegi ellu! Hävinevad vilja kandvad öko-marjapõõsad. Kui palju hävineb putukaid, siile, teiste väikeloomade elupaiku, sadade või isegi tuhandete kaupa linnupesi. Mis neist saab? Mida te teete?

Kes te sellised olete? Inimene - "looduse kroon"! Mis kuradi kroon?! Hävitaja!

Kujutage endale ette sõda, kus tulid võõrad väed, põletasid teie kodusid, lasid meie inimesi maha, sõitsid tankidega kõigest ja kõigest üle, piinati jne. Mis tunne on? Kas putukatel, loomakestel, lindudel ei ole mitte sama olukord?

Võtke loopealsetelt maha suured puud. Need on nagunii enamuses üksikud. Aga ei - kõik...!

Mõned kuud tagasi terve maailm pasundas, kui üks Rootsi koolitõdruki tegi poppi ja istus Rootsi valitsuse hoone ette maha, protestimaks globaalse soojenemise vastu. Küll lubati teda Nobeli preemia kandidaadiks määrata jne. Kas ta paneb siis planeedid teist pidi liikuma või nihutab maamuna päikesest kaugemale...? Nüüd on millegi pärast vaikus. Tõdruki ei kasul.

Miks siis teadlased sel teemal ühte sammu ei käi. Eks ikka nii, et kes alluvad maailmapoliitikale ja kes vastupidi (Anto Raukas). Üks pool kinnitab, et kuumeneb, teised, et see käib juba miljoneid aastaid periooditi, kord üles, kord alla. Kuumeneb, külmeneb, kuumeneb,

külmeneb... Ega meil ega järeltulevatel põlvkondadel selles vallas midagi karta ole. Pigem võiksime ja peamegi vaatama, mida me iga päev endile sisse sööme ja joome. On asju, mida müüakse poelettidel, mis on mürke täis, geneetiliselt muundatud (mais...), plastikut, mille sööme koos kilekotis või plastikpudelis hoituga endale sisse. Me hävitame ju iseennast! Vot siin mõelgem tulevikule!

METSAD. Metsi võetakse aastaringiselt massiliselt maha, olenemata ilmastikuoludest. Suure masinatega lõhutakse märjal ajal metsa pinnas. Hävivad loomade elupaigad, väikeloomad, putukad, linnupesad (st ka munad ja pojad!), seeneniidistik jne. Mets ja põõsastik on see, mis toodab meile hapnikku ja kingib ökoloogiliselt puhtaid marju, seeni jne. Ja siis halame, et õhk on saastatud.

Üks paljudest niisugustest metsahävitamistest toimub Mähel, kus uue elamurajooni arendus käimas. Põdrad ja kitsed on meeleheitel. Nad jooksevad hirmul silmadega ringi, ei saa aru, mis toimub. Nende kodu hävitatakse. Niigi ümberingimise metsa seal väheks jäänud. Vaesed loomad!

Kas meil on vaja nii palju ehitada? Kas meil on iive nii meeletult suur? Nagu teame, ei ole ju! Kellele me ehitame? Oi jah, pidin peaaegu unustama! Pagulased, migrandid...?

Eks oleks paljustki pajatada. Niigi see lugu on täis negatiivsust, aga elu on selline. Tahaks ju midagi positiivset ka lisada. Ei tea, võib olla on sügisel korjatud koduaia- ja metsasaadused keldritesse ja sügavkülmikutesse paigutatud. Jääme ootama vitamiinirikaste ja ökoloogiliselt puhaste puu- ja juurviljadega ilusat talve, millele järgneb veel ilusam kevad ning suvi.

Mõelgem siis oma peaga! Paitagu päike ikka teitid!

Siljavälja Rain
sügis 2019

Aasta sportlased

Saaremaa Spordiliit valis 2019. aasta kõige sportlikumaks perekonnaks perekond Rüütli, kuhu kuuluvad Mati, Andla, Eke ja Uku. **Mati Rüütel** on kehalise kasvatuse õpetaja Muhu põhikoolis ja korvpallitreener Orissaare Spordikoolis. Vt lähemalt 29. detsembri Saarte Hääli ja 31. detsembri Meie Maa.

TERE, MUHUMAA!

Kuku raadio nüüd
kuulatah ka Muhu saarel
sagedusel **102.0 MHz!**

Kaasahaarav programm ööpäev läbi!
Kuku.ee

Elust Muhus 100 aastat tagasi

Algus eelmises Muhulases.

Samuti pidi puskaritegijate järele valvama, et nad kallist leivavilja selle peale ei raiskaks. Peremeestele tuli selgitada, et nad vabatahtlikult uute hindadega riigile palju vilja kokku tooks ja neile meelde tuletada, „et raske karistus ootab, kes Isamaa hääks kohustusi ei täida. Kihutuse töö tegemise eest on kordnikusitasu saamiseks ette panna” (esitada).

Normivilja toomata jätmise karistamiseks määratud trahvi sissenõudmist tuli 1920. aastal sageli ette. Samuti tuli vallavalitsuse ettepanekul tulumaksu ja maamaksu sisse nõuda, kui see õigel ajal oli tasumata. Mitmesuguseid makse oli aga rohkemgi. Näiteks tuli ka sellele komisjonile maksta, kes viljasaagi suuruse ja seega sellelt määratava viljanormi kindlaks määras.

Võlgu võis olla ka vallavalitsus ja vanemmilitatsioonäär Grepp pidi juulis 1919 „sissesundima” (sisse nõudma) Hellamaa vallavalitsuse maksmata telefonimaksu 82 marka ja selle Kuivastu postkontori ülema kätte toimetama. Paraku on laua-ramatusse kirja pandud, et valla kassa oli tühi ja sealt midagi võtta ei olnud.

Noor Eesti riik, mis pidi sõdima algul Nõukogude Venemaa ja hiljem ka lõuna poolt ähvardava Landeswehri vastu, tundis suurt muret ja huvi selle vastu, millised võõra riigi alamad tema territooriumil asuvad. Neid oli segastel aegadel mitmelt poolt Eestisse tulnud ja erinevalt kohalikest ei olnud nad kusagil hingekirjas, et neid silmas pidada saaks. Hellamaa vallas elasid 1919. aastal nn võõra riigi kodanikest Akulina (Angelina) Savikov, kes oli sündinud Saarkoppel ja abiellunud Semjon Savikovi nimelise allohvitseriga 1917. aastal. Teine võõra riigi alam oli Ruudu Zubkova. Naise kodakondsust loeti tema mehe järgi, nii et näiteks Ida Elisabeth Groth, kes oma tütre Silviaga pärast sõda Muhus elas ja Eesti kodakondsust taotles, seda ei saanud, sest oli abielus Saksa kodanikuga. Kaitseliidu Hellamaa osakonna ülem teatab ka, et sakslaste poolehoidjad on Muhu pastor Joosep Meeri ja tema perekond, mis koosnes naisest ja selle õdedest.

Oktoobris karmistuvad tingimused seoses von der Goltzi pealetungiga veelgi ja palvele Meeri järelevalve alt vabastada vastatakse, et kõik vaimulikud peavad jääma kõige

rangema järelevalve alla. 23. oktoobrist Meeri siiski vabastatakse järelevalve alt.

Palju on nn väejuoksikute tagaotsimisi, mis Muhus tähendas sageli seda, et meretaguse asja tõttu oli võimatu õigeaks ajaks väeossa kohale jõuda. Oli ka teistsuguseid juhtumeid.

11. augustil 1919 saabus maakonna miilitsaülemate ettekirjutus Hellamaa valla kodaniku Ivan Leisi kohta, kes 6. augustil Saaremaa rahvaväe kokkukutsumise komisjonis teada andnud, et tema naine ei ole 11. mail last sünnitanud. Sellekohane telefonogramm oli kevadel saadetud (telefonikõne tehtud) Hellamaa vallavalitsusest rahvaväe kokkukutsumise komisjoni. Telefonogrammis paluti Ivan Leisile väeteenistusest ajapikendust anda seoses lapse ristimise ja külvi mahategemisega. Asja uurimisel päriti aru Muhu Kaitseliidu ülemalt Mikult. Kaitseliidu komandopunktis Viiraküla Grünthali majas oli telefon, mida Hellamaa vallavalitsuse nimel telefonogrammi andmiseks oli kasutatud. Kaitseliidu ülema Miku seletusest selgub, et Ivan Leis oli tema juures selle jutuga kaks korda käinud. Teine kord oli tal kaasas vallavanema ametlik paber. Paistab aga, et Leisi kindel plaan oli sõjaväeteenistusest kõrvale hoida, sest 22. augustil otsitakse teda kui kõrvalehoidjat taga ja 22. septembril ikka veel leitud ei ole.

Samas sündis 16. novembril Lõetsa Tähevena Mihkel Ivani p. Keskpäigal (s 1885) ja tema naisel Raissal (s Väärtnõu Raugi Matsil) kuues laps, mistõttu pereisa samuti väeteenistusse ilmutata jättis.

Pääsküla sõjavangilaagri (praegu on mälestus sellest Laagri asundus ja rongijaam Pääskülas) ülem andis teada, et Andrei Sõrm tuleb arreteerida ja laagrisse saata kui väeteenistusest kõrvalehoidja. Kordnik Falkner on registreerinud 1. detsembril Sõrme arreteerimise ja ärasaatmise 2. detsembril. Tegemist oli tõenäoliselt Tõela Postil 1900. aastal sündinud Georgi pojaga, mitte 10 aastat vanema nimekaimuga. Tavaliselt aga ei olnud otsitavaid enam Muhus, sest nad olid juba väeosasse tagasi läinud või olid kusagil töö või merel.

Mihail Jürisson, kes Kuperjanovi Partisanide kolmandasse roodu ei olnud tagasi jõudnud, ei olnud ka Muhus, kuid teati, et ta võib Matsalus ema juures olla. Jüri Maripuu aga saadi kodust kätte ja

saadeti Miilitsavalitsusse. Aleksander Agar oli saanud kuus nädalat puhkust, kui teda juba kahe nädala pärast kui väejuoksikut taga otsiti. Väejuoksikute probleem oli nii terav, et anti välja eeskiri, et need miilitsad, kes väejuoksikuid piisavalt agaralt ei otsi, lähevad ise kohtu alla ja võidakse Eesti riigist välja saata.

Ka Rahumäel oli sõjavangilaager, kust 19. augustil veebruarikuise mässu eest vangi mõistetud Vassili Saksakulm ja Mihail Toom vabastati. Esimesele oli määratud mässust osavõtu eest 10 aastat vangilaagrit ja teisele 15, aga Asutava Kogu amnestiaga 5. maist said samal aastal vabaks. Miilitsale tehti ülesandeks nende jälgimine, eriti et nad Rahvaväe komisjoni kohale ilmuksid.

Kaitseliit pidi regulaarselt saatma Muhust umbes 30 meest Tallinna vahipataljoni valveteenistusse. Juunis saadeti Tallinnasse uus vahetus, kus Hellamaa valla 11 mehest olid 4 nn tüdruku lapsed. See protsent on tuntuvalt suurem kui vallaslaste osakaal Muhus. Üks veebruarikuise mässu põhjuseid oli olnud just see, et rindele mobiiliseeriti eelkõige vabadike ja kehvikute poegi. Vahiteenistus Tallinast oli muidugi ohutum ja meeldivam kui rindele minek. Kordnikud olid alates 28. detsembrist Kaitseliidust vabastatud. 1919. aasta 23. aprillil oli Hellamaa valla Kaitseliidu osakonnas 80 meest. Muhu Suure valla nimekirjas oli üle 100 mehe. Hellamaa osakonna ülem oli vallavanema abi Vassili Käner, Muhu Suure valla Kaitseliidu osakonna eesotsas oli Jaan Saarik.

Ringkirjaga tuli teade ka kohustusest jalgrattaomanikel oma rattad registreerida. Jalgrattaomanikke, kes registreerima tulid, oli poolesaja ringis.

Rattad olid ka ametimeestel eesotsas vanemmilitatsioonäär Ivan Poleütidiga, vallavanem Vassili Käneril, maakonna telegraafitehnikutel Aleksander Tornil ja Adu Lahkel, pastor Joosep Meeril. Hellamaa miilitsal Gustav Grepil sõiduvahendit ei olnud, küll aga tema järeltulijal Karl Falkneril. Ainuke naissoost rattaomanik oli Silvia Groth, kes olnud ka esimene naissoost uisutaja ja esimene naine, kes pükse kandis (uisutamise ajal) Muhus.

18. mail oli kirjutatud ähvarduskiri Viiraküla külvavanemale M.

Klaarile, millega kirjutaja, kes Saksa okupatsiooni ajast paistab külvavanema peale viha kandvat, teatab, et mõtleb kättemaksu peale.

Ka Saksa okupatsiooni aegsed ametimehed olid järelevalve all kuni novembrikuuni.

Georg Vilito üle seati valve sisse alles detsembrikuus. Georg Vilito oli okupatsiooniaja alguses vallavanem.

16. juunil pidi militatsioonäär hakkama Mihail Timofei p. Tamme varandust taga otsima, kes ei suutnud kohtukulusid 47 marka ära maksta. Varanduse otsimise käigus selgus, et Tammel oli üks lehm ja kaks lammast ja lõpuks maksis ta tunnistajatele Maltisele ja Pärtelile raha ära.

27. juulil saatis maakonna miilitsaülem korralduse kuulata üle Kantsi küla mehed Timofei Vorn, Mihail Siim ja Vassili Tihu, kes olid pöördunud Asutava Kogu liikme Uustalu poole palvega alustada karistussalklaste tegevuse uurimist 1919. aasta alguses. Timofei Vorn oli saanud peksukaristuse, Mihail Siim oli hukatud Timofei Siimu isa ja Vassili Tihu hukatud Aleksander Tihu sugulane.

Ka Georgi Öövel pöördus riigiprokuröri poole järelepärimisega oma poja Vassili tapmise asjus.

Ette tuli vargusi: ööl vastu 15. maid varastati Priidu Rehepapi kuurist ära vankri kummirehvid, mille väärtuseks hindas ta 1000 marka. Ööl vastu 6. juunit oli Levalõpme külast Andrus Jüri p. Tuuliku juurest varastatud 206 marga väärtuses 14 küünart riidet ja 5 vakka kartuleid. 1919. aasta septembris oli Pädaste mõisast varastatud kruustangid ja 4 vedruäkke vedru. Viimaste väärtuseks oli 50 marka hinnatud, kruustangide väärtuseks 100 marka. Ööl vastu 1. septembrit varastati Lõetsa külas Timofei Tuulmägilt 40 naela mett, mille väärtuseks 610 marka hinnati.

Augustis otsiti taga Viire tule torni juures elanud Aleksander Ebolit, kes olevat rahadega hangeldanud. Ebol oli aga Viirelaiult selleks ajaks lahkunud.

Ka hulkuvad kassid ja koerad olid probleem, mida lahendati nende hävitamisega.

4. novembril pandi Timofei Aleksei p. Kao juures toime vargus.

(Järgneb)

Eda Maripuu
Muhu Muuseum

Muhulane on 30-aastane

Algus lk 1.

Pildi all ilmus Muhulase toimetuse pöördumine lugeja poole. Muhulase kaudu sooviti anda igakülgselt teavet tulevase valla tegevusest kõigis tema valdkondades, avaldada nõukogu olulisemad otsused. Teiseks põhiteemaks määrati Muhu saare majanduse, kultuuri ja sotsiaalsfääri arendamise perspektiivide valgustamine muhulaste endi abiga, samuti lühinfo edastamine huvitavatest sündmustest ja ettevõtmistest saarel ning muhulaste tegevusest mandril ja välismaailmas. Oma koht nähti ette aja- ja kultuuriloole - juba esimeses numbris hakkas ilmuma rubriik "Vanu pilte Muhust". Loodeti lehe mahu ja ilmutussageduse suurenemist ning muutumist infolehest ajaleheks.

Muhu külanõukogu esimees Jüri Rääm väljendas muhulaste valmisolekut külanõukogu ümberkorraldamiseks vallaaks. Arendusnõunik Bruno Pao sõnastas Muhu omavalitsuse lähiülesanded isemajandava üksusena. Paul Tüür oli pildile jäädvustanud hetke, mil kauaaegne külanõukogu esimees Helju Auväart andis ametiposti üle Jüri Räämele (jaanuari alguses).

Esimest 4-leheküljelist Muhulast trükiti Saarte Trükikojas 1000 tükki. Eestis oli väikelehtede plahvatuslik kasvuaeg. Suur osa nimetusi kadus aegade taha, Muhulane on jäänud, vähemalt tänaseni. 30 aasta jooksul on ilmunud 361 lehenumbrit, enamasti 8 lehekülje kaupa.

Kes esimest Muhulase numbrit interneti kaudu lugeda jaksab, võib minna Muhu valla kodulehele ja avada vasakul allpoolses veerus lingi "ajaleht Muhulane" - Muhulase avalehel on uus link kohe alguses näha. Koostöös DIGARiga püüame sel juubeliaastal digitaalselt kättesaadavaks teha kõik Muhulase 30 aastakäiku.

Muhulane sünnib igas kuus muhulaste endi lahke kaasabiga uuesti. On suur rõõm, et kaastöödest kunagi puudust ei ole tulnud, pigem ootab oma järjekorda mitu pikka juttu kas Muhu endiste aegade kohta või teisi mõtisklusi. SUUR AITÄH kõigile kaastööliste, kes on aastate jooksul Muhu elu "paberile" panna jõudnud ja niiviisi ajalugu teinud. Lahke kaasabi jätkumist lootma jäädes, teie

Anu Pallas, Muhulase toimetaja

Teadaanne

Laupäeval, 1. veebruaril 2020. a algusega kell 12 toimub Muhu Muuseumis teaduspäev „Muhu diasporaa“.

Kuulata saab ettekandeid muhulaste väljarändest, asualadest, territoriaalvetest ja muusikalisi vahepalasid. Olete oodatud kuulama ja kaasa vestlema!

Vt ka pöördelt.

Tehnoülevaatus

Teostame ka TRAKTORITE ülevaatusi!

Tulekustuti taatlemine ja müük

Autode sisepesu

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori remont

Varuosade tellimine

Sildade reguleerimine

Rehvitööd

Kerevenituspink

Diagnostika

Klaaside vahetus

Muruniidukite ja trimmerite hoiustamine ning hooldus

52 737 75 – alan@collester.ee

Ehitusteenused

Üldehitustööd, kanalisatsioon- ja torutööd, elektritööd

Teehöövli teenus

Ekskavaator-laaduri teenus

JCB 4CX + erinevad kaevekopad + hüdrovasar

Transport (kraana + kallur)

Minitraktori teenus

Avant 520 + erinevad agregaadid

Sõelutud mulla, killustiku, liiva, paekivi ja raudkivi müük

Haagiste rent

50 675 02 –

paavo@collester.ee

Asume Soonda külas

vanas laudakompleksis.

Muhulane

Muhu külanõukogu (vallavalitsuse) infoleht Nr. 1 1990

Muhu külanõukogu (volikogu),

KES HAKKAB TAASTAMA MUHU VALDA
Valitud 10. detsembril 1989. aastal

Esimene rida (vasakult): Andrei Priit, Urve Peegel, Jüri Rääm, Elle Ots, Rein Ling, Teine rida: Peeter Oidekivi, Jüri Siilik, Mati Kindel, Jaan Keinast, Eugenius Kokk, Vello Maltis, Rein Lahke, Vassili Auväart, Mart Lang, Paul Tüür.

HEA LUGEJA!

Sinu käes on infoleht «Muhulane», esimene number. Selle väljaandmise otsustas rahvasaadikute nõukogu oma esimesel istungjärgul 19. detsembril 1989. aastal. Millised ülesanded infoleht endale seab?

Kõigepealt tahab ta anda igakülgselt teavet külanõukogu (tulevase valla) tegevusest kõigis tema valdkondades. Avaldada nõukogu olulisemad otsused ja otsustused. Sama kehtib ka ajalehes, nii ei tohiks ka sinu puududa lühiloomingute huvitavatest sündmustest ja ettevõtmistest saarel ning muhulaste tegevusest mandril ja välismaailmas.

Oma ahtakest ruumist tahab «Muhulane» kasutada ka saare ajaloolis-kultuuriloo info edestamiseks. Kellel on säilinud vanu fotosid muhu kunagistest kultuuri- ja ühiskonnategevustest, ühisettevõtmistest jäädvustusi jm, palume need saata või tuua Muhu külanõukogusse. Pärast avaldamist fotod tagastatakse. Sama palve käib ka ajalooliste ürikute, mälestuste ja kõige muu kohta, mis lugejani krutsid ataks

20. detsembri Saarte Hääl kirjutas lähemalt Marju Rannala-Soobi (OÜ Neolill) ettevõtmistest, kelle hobi ja töö langevad kokku.

Vahtraste põlenguohvritest kirjutas 18. detsembri Saarte Hääl seoses TV3 heategevusliku saataga.

MUHU VARAHALDUSE OÜ

LEIAME SOBIVA LAHENDUSE KÕIGILE KINNISVARAGA SEOTUD KÜSIMUSTELE

Tellides meilt roomikekskavaatori koos kalluriga on roomiku transport objektile tasuta. Laiema valiku ja rohkem infot pakutavate teenuste ja tehnikas osas leiad meie kodulehelt.

koduleht: www.muhuvarahaldus.ee
e-mail: info@muhuvarahaldus.ee

EHITUSMASINAD

- Roomikekskavaator CASE 42.-/h
- Kopplaadur JCB 3CX 32.-/h
- Minilaadur Avant 528 30.-/h
- Teehöövel 40.-/h
- Pinnasefrees 70.-/h
- Tõstukiga traktor Valtra 38.-/h

VEOKID

- Kallur Volvo FMX kv 20t. 1,25/km
- Kallur Iveco 8x4 kv 20t. 1,25/km
- Väike kallur Volvo FM 1,10/km
- Metsaveok Volvo FH 1,35/km
- Paakauto Scania 1,10/km
- Furgoon Mercedes Bens 1,10/km
- Treiler kv 20t. 1,25/km

MATERJALID

- Killustik fr 0/32 7,20/t
- Killustik fr 5/15 16,60/t
- Killustik fr 32/64 7,80/t
- Liiv 13,80/t
- Muld haljastuseks 16,80/t

Hind sisaldab käibemaksu

Teaduspäev „Muhu diasporaa“

Muhu Muuseum tähistab sel aastal küünlapäeva teaduspäevaga, mis on pühendatud muhulastele, kes oma sünnikodust või nüüd juba ka esivanemate sünnikodust kaugemal kodunenud on. Kuna muhulaste arv 20. sajandi alguses oli ligi 8000, siis suur osa nendest ja nende järeltulijatest lahkusid Muhust. Seega peaks see teema kõnetama tuhandeid. Tänu Ülo Rehepapi andmebaasile on 19. sajandil sündinud muhulased peaaegu kõik kergesti interneti abil leitavad, nende järeltulijaid on juba tunduvalt vähemal määral andmebaasis. Samuti ei ole kõikide saarelt lahkunute kohta ammen-davat ülevaadet, rääkimata sellest, mis nende järeltulijatest on saanud. Veebruarikuise üritusega soovime selle teema uurimisega alustada. Suvel on kavas näitus, kuhu ootame fotosid, lugusid muhulastest oma uutes kodudes üle maailma. Ka esemed, mis Muhu kodust uude kodusse viidud ja põlvest põlve pärandatud, on teretulnud. Seminaril keskendume eelkõige lähivaldadesse Saaremaal ja Läänemaal asunud muhulastele. Kõik huvilised on oodatud muuseumi kontorihoonesse **1. veebruaril kl 12.**

Eda Maripuu

Hellamaa külakeskuses

26. jaanuaril kell 12

teatrietendus „Leivi - siira armastuse lugu“

pilet 7 eurot

Lavastus on võitnud 2019 hulgaliselt tunnustust ja auhinda.

Etendus on inspireeritud Vassily Sigarevi näidendist „Gupike“

Etenduse pikkus 1 tund ilma vaheajata.

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Jumalateenistus iga kuu teisel ja viimasel pühapäeval kl 14 Muhu Hooldekeskuse kiriku-ruumis:

Pühapäev, **12. jaanuar kl 14** jumalateenistus armulauaga. Kristuse ristimise püha. 1. pühapäev pärast ilmumispüha. Ristimise and

Pühapäev, **26. jaanuar kl 14** jumalateenistus armulauaga. 3. pühapäev pärast ilmumispüha. Jeesus äratab usule.

Tuleb inimesi idast ja läänest, põhjast ja lõunast, ja nad istuvad lauas Jumala riigis. Lk 13:29

Koguduse hooldajaõpetaja

Hannes Nelis, tel 529 1881
hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Rinsi Neitsi Maria Kaasani Pühakuju kogudus

11. jaanuaril kl 10 Suur veepühitsus.

Hellamaa ülemapostlite Peetruse ja Pauluse kogudus

12. jaanuaril kl 10 Jumalik liturgia ja Suur veepühitsus.

Teenib preester Toivo Treima, tel 5635 0051; toivo@eoc.ee

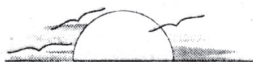
Vestlused õigeuskut tutvustavatel teemadel kõigile huvilistele **Hellamaa külakeskuses** kolmapäevaldel **15. jaanuaril ja 29. jaanuaril algusega kell 18.00.** Vestlust juhib Muhu õigeusk kirikute preester Toivo Treima.

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

7. detsembril 73-aastane **Peeter Karell**.
25. detsembril 86-aastane **Helga Vapper**.
1. jaanuaril 90-aastane **Helga Nõu**.

Tunneme kaasa omastele!

Küünlakuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Alice-Rosine Toomla	90 (19.2)
Ludvig Hein	86 (4.2)
Ully Öun	85 (2.2)
Ahti Armas Toivanen	85 (16.2)
Maie Kesküla	84 (28.2)
Väino Mätas	82 (2.2)
Elve Abe	80 (6.2)
Maime Kasenõmm	80 (13.2)
Peeter Pints	70 (4.2)
Margareta Kolk	70 (11.2)
Erna Mander	70 (16.2)
Leili Rummel-Ruus	65 (14.2)
Pekka Juhani Inkinen	60 (1.2)
Rein Kaunissaar	60 (19.2)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

Õnnelikku, edukat ja head uut aastat!

Soovib Hellamaa Külakeskus

Hellamaa külakeskuses

“KÕIK SU ENDA KÄTES” (FRA 2018: draama, muusika)

Kinoõhtu **17. jaanuar kell 19** ja kinohommik **21. jaanuar kell 10**
pilet 4 eurot

Tänu

Koost Muhu Restos
18. jaanuaril kell 19
Koosta MÄLUMÄNGUÕHTU
info: liinu@koost.ee

Täname kõiki häid muhulasi, kes meile annetasid ning lahket tuge ja abi on pakunud.

Heli ja Rein Kaunissaar perega

* Anda üürile 2-toaline reno-veeritud ja möbleeritud kõigi mugavustega korter Piiril. Telefon 512 3086.

* Ostan korteri, maja või äri-pinna Muhus. Telefon 512 3086.

Piiri Taaskasutuskeskus on jaanuaris avatud N, R, L 10–15, tel 5348 9445.

Soovid osta - müüa kinnisvara või vajad hüva nõu?

Võta ühendust: **Lauri Kolk**
Tel: +372 5191 2950,
lauri@adrem.ee

www.adrem.ee

Kõige ülevaatlikum info Muhumaa kinnisvarast! Adrem Kinnisvara tegutseb Saare maakonna kinnisvaraga juba aastast 2002!

Ole nähtav! Riputa helkurid jope/koti/saapa jne külge!

Veebruari Muhulase materjalid on teretulnud **1. veebruari** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee
Trükinud Saaremaa Trükikoda 450 eks.
Hind 50 eurosent